

SÖKANDE

Perstorp Specialty Chemicals AB
284 80 Perstorp

Ombud: Advokat Susanne Åberg Witt-Strömer
Alrutz' Advokatbyrå AB
Kungsgatan 42
111 35 Stockholm

SAKEN

Ansökan enligt 24 kap. 13 § miljöbalken och 1 kap. 15 § industriutsläppsförordningen om ändring av villkor och andra begränsningsvärden för bolagets avloppsreningsverk i Perstorp, Perstorps kommun

Avrinningsområde: 96 (Rönne å) N: 6220890 E: 399060

Anläggnings ID: 36695

DOMSLUT**Ändring av villkor i dom**

Med stöd av 24 kap. 13 § miljöbalken ändrar mark- och miljödomstolen det i dom från den 9 maj 2018 (mål nr M 1222-12) meddelade villkor 11 till följande lydelse:

11. Utsläppet av nickel och zink från avloppsreningsverket till Ybbarpsån får inte överskrida följande värden, beräknade som flödesvägda årsmedelvärden och baserade på minst månatlig provtagning; nickel 130 g/dygn och zink 779 g/dygn.

Ändring av begränsningsvärden i BAT-slutsatserna

Med stöd av 21 kap. 3 § miljöbalken samt 1 kap. 15 § industriutsläppsförordningen (2013:250) beslutar vidare mark- och miljödomstolen att, i stället för de begränsningsvärden som avses i 1 kap. 8 § och som anges i 2 kap. 39 och 40 §§ samma förordning avseende utsläppsnivåer för direkta utsläpp till en vattenrecipient enligt

BAT 12, tabellerna 1-3, ska följande gälla som alternativvärden för nedanstående angivna parametrar, värden räknade som årsmedelvärden:

Tabell 1:	Totalt organiskt kol (TOC)	260 kg/d
	Totalt suspenderat material (TSS)	91 kg/d
Tabell 2:	Totalkväve (Tot-N)	104 kg/d
	Totalfosfor (Tot-P)	7,8 kg/d
Tabell 3:	Adsorberbara organiskt bundna halogener (AOX)	2,6 kg/d
	Krom (uttryckt som Cr)	65 g/d
	Koppar (uttryckt som Cu)	130 g/d
	Nickel (uttryckt som Ni)	130 g/d
	Zink (uttryckt som Zn)	779 g/d

BAKGRUND

Perstorp Specialty Chemicals AB (nedan benämnt Perstorp alternativt bolaget) har av mark- och miljödomstolen erhållit tillstånd enligt miljöbalken till nuvarande och framtida verksamhet vid bolagets avloppsreningsverk och renvattenverk i Perstorps industripark, Perstorps kommun i Skåne län. Verksamheten utgör en s.k. B-verksamhet enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) samt en industriutsläppsverksamhet (IED-verksamhet).

I tillståndet och i efterföljande domar har domstolen föreskrivit villkor där utsläppen från verksamheten huvudsakligen har reglerats genom begränsningsvärden uttryckta som mängder men även i viss mån i halter, undantaget villkor 11 där utsläppen endast regleras som halter. Då verksamheten utgör en industriutsläppsverksamhet gäller förutom de slutliga villkoren även utsläppsvärden föreskrivna i begränsningsvärden i BAT-slutsatserna för branschen ”rening och hantering av avloppsvatten och avgaser inom den kemiska sektorn” (CWW BATC), vilka offentliggjordes den 9 juni 2016. Av BAT 12 i CWW BATC-slutsatserna framgår att begränsningsvärdena (BAT-AEL) för direkt utsläpp till recipienten utgörs av haltvärden.

För att bl.a. möta kommande behov av processvatten, planerar bolaget att installera utrustning för att möjliggöra återanvändning av renat avloppsvatten som processvatten till industrin. Då de nuvarande begränsningsvärdena, där de uttrycks i halter i såväl tillståndsvillkor eller som BAT-slutsatser, begränsar eller omöjliggör återanvändning av renat avloppsvatten (eftersom halterna ut från verksamheten till recipienten kommer att öka med den nya tekniken, dock ej mängderna) ansöker bolaget om ändring av sådana villkor så att haltbegränsningar istället ska utgöras av mängdbegränsningar.

Då mark- och miljödomstolen som första instans tidigare har prövat verksamheten ansöker bolaget om ändring av villkor hos domstolen, trots att verksamheten utgör en verksamhet (B-verksamhet) som i normalfallet prövas av miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen.

TIDIGARE BESLUT

Mark- och miljödomstolens deldom av den 25 juli 2013, i mål nr M 1222-12, Mark- och miljööverdomstolens dom av den 29 oktober 2014, i mål nr M 7843-13, samt mark- och miljödomstolens dom av den 9 maj 2018, i mål nr M 1222-12.

För tillståndet har meddelats 13 villkor. Nu aktuell ansökan gäller ändring av villkor 11, vilket lyder som följer:

11. Utsläppet av nickel och zink från avloppsreningsverket till Ybbarpsån får inte överskrida följande värden, beräknade som flödesvägda årsmedelvärden och baserade på minst månatlig provtagning; nickel 50 µg/l och zink 300 µg/l.

ANSÖKAN

Yrkanden

Perstorp Specialty Chemicals Aktiebolag yrkar att mark- och miljödomstolen ändrar villkor 11 i domstolens dom den 9 maj 2018 i mål M 1222-12 till följande lydelse.

"Utsläppet av nickel och zink från avloppsreningsverket till Ybbarpsån får inte överskrida följande värden, beräknade som flödesvägda årsmedelvärden och baserade på minst månatlig provtagning; nickel 130 g/dygn och zink 779 g/dygn."

Perstorp Specialty Chemicals Aktiebolag yrkar vidare att mark- och miljödomstolen beslutar att avloppsreningsverket i stället för att följa begränsningsvärdena i BAT-slutsatserna för rening och hantering av avloppsvatten och avgaser inom den kemiska sektorn, BAT 12, tabellerna 1-3, ska följa följande alternativvärden räknade som årsmedelvärden.

Parameter	Föreslaget alternativvärde	BAT-AEL (årsmedelvärden)
Totalt organiskt kol (TOC)	260 kg/d	10-33 mg/l
Totalt suspenderat material (TSS)	91 kg/d	5,0-35 mg/l
Totalkväve (Tot-N)	104 kg/d	5,0-25 mg/l

Totalfosfor (Tot-P)	7,8 kg/d	0,50-3,0 mg/l
Adsorberbara organiskt bundna halogener (AOX)	2,6 kg/d	0,20-1,0 mg/l
Krom (uttryckt som Cr)	65 g/d	5,0-25 µg/l
Koppar (uttryckt som Cu)	130 g/d	5,0-50 µg/l
Nickel (uttryckt som Ni)	130 g/d	5,0-50 µg/l
Zink (uttryckt som Zn)	779 g/d	20-300 µg/l

Grunder till ansökta ändringar

Som en del i Perstorps hållbarhetsarbete, och för att möta kommande behov av processvatten, planerar bolaget att installera utrustning för att möjliggöra återanvändning av renat avloppsvatten som processvatten.

Perstorps uttag av råvatten från den förhållandevis lilla Ybbarpsån regleras genom vattendomar. Flödet i ån får inte underskrida 300 l/s när uttag av råvatten från ån sker. Installation av utrustning som möjliggör återanvändning har potential till en betydande minskning av industriparkens uttag av råvatten från ån. Utrustning för återanvändning skulle bidra till en cirkulär användning av vatten inom industriparken, samtidigt som det skulle leda till att flödet i ån nedströms industriparken skulle utgöras av en större andel naturligt åvatten än idag.

Den planerade utrustningen för återanvändning av renat avloppsvatten innebär att flödet delas upp i två huvudsakliga strömmar, en ström med ett mycket rent vatten som återförs till bolagets anläggningar som processvatten, och en ström där de lösta ämnena koncentrerats upp, vilken går tillbaka till det utgående flödet som går till avloppsreningsverkets utsläppspunkt.

Begränsningsvärden föreskrivna som halter innebär emellertid begränsningar eller omöjliggör återanvändningen eftersom halterna kommer att öka i avloppsreningsverkets utsläppspunkt med uppkoncentreringen, även om mängderna totalt sett inte ökar.

För verksamheten gäller förutom de särskilda villkoren även det allmänna villkoret. Enligt detta är verksamheten bundet till ett maximalt flöde från avloppsreningsverket som angivits till 2 595 m³/d räknat som årsmedelvärde.

För villkor 11 som reglerar utsläppet av nickel och zink kan haltvärdena utifrån flödet 2 595 m³/d räknas om till följande mängder per dygn; nickel 130 g/d och zink 779 g/d. Halterna i villkor 11 motsvarar dessutom utsläppsnivåerna i tabell 3 i BAT 12 i CWW BATC.

Nuvarande utformning av villkor 11 och utsläppsnivåer i BAT 12 med haltvärden begränsar möjligheten att återanvända processavloppsvattnet och minska uttaget från Ybbarpsån. För att Perstorp ska kunna genomföra åtgärder för att återanvända det renade processavloppsvattnet i en mer betydande omfattning och därmed minska uttaget av vatten från Ybbarpsån i motsvarande mån krävs att haltvärdena i villkor 11 ändras och att relevanta begränsningsvärden i BAT 12 i CWW BATC ändras till alternativvärden uttryckta som mängder.

Perstorp har i bilaga till ansökan redogjort för de ändringar som ska genomföras och hur haltvärdena räknas om till mängder. Detta kommer att kunna genomföras utan att öka utsläppta mängder eller att öka haltnivåerna i recipienten nedströms bolagets utsläppspunkt, i förhållande till om verksamheten skulle ha följt de begränsningsvärden som idag anges i BAT 12. I bilagan redogörs även för den förutsedda miljöpåverkan av att det renade avloppsvattnet släpps ut i högre koncentrationer till Ybbarpsån.

Perstorp anser att villkor 11 kan ändras enligt 24 kap. 13 § miljöbalken utan att några av förutsättningarna behöver vara uppfyllda eftersom det inte är fråga om att vare sig upphäva eller mildra villkoret. Om mark- och miljödomstolen ändå skulle anse att det är fråga om att den ansökta ändringen av villkor 11 skulle mildras så är det bolagets uppfattning att det är uppenbart att villkoret är strängare än nödvändigt eftersom en ändring till mängd möjliggör återanvändning av renat processavloppsvatten och minskning av uttag av vatten från Ybbarpsån utan att mängden utsläppta

föreningar ökar. Bolaget menar även att ändring av villkor 11 påkallas av omständigheter som inte förutsågs när villkoret meddelades.

Perstorp anser vidare att begränsningsvärdena i BAT 12 för TOC, suspenderat material, totalkväve, totalfosfor, AOX, krom, koppar, nickel och zink kan anges som alternativvärden med mängder enligt 1 kap. 15 § industriutsläppsförordningen (2013:250) då de ansökta mängderna inte medför högre utsläppsnivåer under normala driftförhållanden än om verksamheten skulle ha följt de begränsningsvärden som avses i 1 kap. 8 § industriutsläppsförordningen.

Perstorp ansöker om dessa ändringar hos mark- och miljödomstolen eftersom verksamheten har prövats av domstolen som första instans och villkoren föreskrivits av domstolen. Mark- och miljödomstolen är också första instans för huvuddelen av de produktionsenheter som är belägna inom Perstorp Industripark och vars processavloppsvatten behandlas i nu aktuellt avloppsreningsverk. Perstorp anser därför att det är lämpligt att mark- och miljödomstolen prövar även denna ansökan.

Miljöpåverkan

Värsta tänkbara scenario

Bolaget hade ett möte med representanter från flera enheter vid Länsstyrelsen i Skåne län (länsstyrelsen) den 23 maj 2022 angående bolagets föreslagna ändring av begränsningsvärden. Vid mötet framkom bl.a. att länsstyrelsens uppfattning är att miljöpåverkan från den föreslagna ändringen ska bedömas utifrån ett värsta tänkbara scenario i form av medellågvattenföring (MLQ) beräknat på de senaste 5-10 årens flöden. MLQ ska därefter enligt länsstyrelsen användas för beräkning av koncentrationer i ån som ska jämföras med halterna i HVMFS 2019:25.

MLQ beräknas av SMHI genom medelvärdet av varje års lägsta dygnsvattenföring och bolaget har därför gått igenom flödesdata för Ybbarpsån nedströms avloppsreningsverket från åren 2012-2021 och utifrån det beräknat ett MLQ. Resultatet blev ett MLQ på 0,29 m³/s.

Att använda MLQ för beräkning av halter i recipienten vilka sedan ska jämföras med bedömningsgrunder på årsbasis stämmer inte med intentionerna i Havs- och vattenmyndighetens vägledning för klassificering av ytvattenstatus för miljögifter (rapport 2016:26). I vägledningen framgår det tydligt att årsmedelvärdena (AA-MKN) ska spegla den kroniska exponeringen, medan enskilda värden ska anses representera den akuta exponeringen och då jämföras med eventuellt maxvärde (MAC-MKN). Bolaget menar därför att det är rimligt att ett aritmetiskt årsmedelvärde för halterna används tillsammans med ett årsmedelvärde för flödet i en vattenförekomst. Då bolaget under en stor del av vegetationsperioden har ett internt målvärde för flödet i Ybbarpsån på minst 0,32 m³/s anser bolaget att denna nivå är representativ för en stor del av året. Resterande del av året är flödet högre än så. Ett MLQ som utgör medelvärdet för det absolut lägsta flödesdygnet för respektive år bör endast användas för att bedöma risken för akut exponering av ett ämne.

I enlighet med länsstyrelsens uttryckliga önskemål har bolaget ändå använt MLQ vid beräkning av högsta möjliga halter i recipienten nedströms bolagets utsläpp. Bolaget vill dock poängtera att detta sätt att räkna måste anses vara mycket konservativt och endast spegla extremfall i recipienten som uppstår mycket sällan.

Miljöpåverkan

I bilagan till bolagets ansökan (tabell 3) visas en teoretisk uppskattning av vilka maximala halter som skulle kunna uppstå i recipienten nedströms utsläppspunkten vid maximalt utsläppta mängder enligt bolagets förslag till begränsningar, och samtidigt det lägsta flödet, MLQ. De på detta sätt erhållna halterna i recipienten nedströms bolagets utsläppspunkt har jämförts med bedömningsgrunderna för respektive metall enligt HVMFS 2019:25 (AOX har ingen bedömningsgrund i Vattendirektivet/HVMFS 2019:25). Dessa halter ska för samtliga metaller enligt bedömningsgrunderna avse den lösta delen, dvs. halten i prover som filtrerats genom ett 0,45 µm-filter eller som fått motsvarande förbehandling. För årsmedelvärdena för metallerna koppar, zink och nickel avser bedömningsgrunden dessutom endast den

biotillgängliga andelen (se bilaga A till bolagets komplettering till provotidsredovisningen daterad 2017-04-28 i mål nr M 1222-12 för bakgrund till biotillgängliga andelar).

Vidare står i Havs- och Vattenmyndighetens vägledning (rapport 2016:26); *"Bedömningsgrunderna för zink arsenik och uran är s.k. "added risk"-värden. I de toxicitetsstudier som ligger till grund för värdena har man dragit ifrån eventuella bakgrundshalter av respektive metall (ECHA, 2008). Därför ska man, i de fall uppmätta koncentrationer överskrider värdet i föreskrifterna, dra ifrån naturlig bakgrundshalt från uppmätt koncentration innan man gör en jämförelse mot värdet i bedömningsgrunderna."* Bolaget har därför dragit bort den uppströms uppmätta halten för zink i de beräkningar som redovisats i bilagan (tabell 3).

För zink visas även inom parentes maximal halt nedströms med antagandet att utgående mängd zink från avloppsreningsverket endast är löst till 60 % i recipienten, vilket indikeras av prover från 2021.

Då bolaget inte har analyserat metallhalterna i utgående flöde från avloppsreningsverket på filtrerade prover (utan endast på uppslutna prover för analys av totala innehållet av metaller, vilket BAT-AEL avser), har de totala halterna använts för att uppskatta till recipienten tillförd mängd i utgående vatten från avloppsreningsverket. Detta innebär med största sannolikhet att de beräknade halterna i recipienten nedströms bolagets utsläppspunkt är överskattade.

Även med dessa överskattade utsläppsmängder från avloppsreningsverket baserat på ett mindre sannolikt värsta tänkbara scenario, blir de resulterande maximala halterna i recipienten nedströms bolagets utsläppspunkt lägre än gällande bedömningsgrunder för respektive metall, med undantag för zink.

Ett sannolikt mer rättvisande sätt att bedöma halten lösta metaller i ett filtrerat prov i nedströmtpunkten i recipienten är att titta på de prover bolaget tar i denna punkt, vilka analyseras m.a.p. såväl den lösta som den totala halten metaller. Analyserna

för 2021 visar att den lösta andelen metaller i denna punkt endast utgör 47-82 % av totala mängden av respektive metall i proverna. Observera att halterna i nedströms-punkten då inkluderar den mängd av respektive metall som tillförts med avloppsre-ningsverkets utsläpp.

För zink visar analyserna i dessa prov att den lösta andelen zink utgör knappt 60 % av den totala mängden zink. Om denna andel antas gälla även vid maximala utsläpp enligt tidigare förslag, skulle det innebära att även zink klarar bedömningsgrunden med god marginal (ny maximal halt 3,7 µg/l).

Sammanfattningsvis är det bolagets uppfattning att de maximala halterna i recipien-ten som kan uppstå, även vid det extrema fallet med maximalt utsläppt mängd från avloppsreningsverket och samtidigt lägsta sannolika flöde i recipienten (MLQ), kommer att vara under, eller väl under, de nivåer som anges av bedömningsgrun-derna för de aktuella metallerna i HVMFS 2019:25. Dessa maximala möjliga halter som skulle kunna förekomma med de nya föreslagna mängdvillkoren, kommer hel-ler inte att vara högre än vad som idag tillåts enligt gällande villkor vid motsvarande förhållanden. Den föreslagna ändringen kommer därmed inte att innebära någon miljöpåverkan av betydelse.

INKOMNA YTTRANDEN

Myndigheter

Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten och Myndigheten för samhälls-skydd och beredskap har avstått från att yttra sig.

Länsstyrelsen i Skåne län har i yttrande framfört bl.a. följande.

Länsstyrelsens inställning till ansökan

Länsstyrelsen yrkar i första hand att ansökan ska avvisas, då länsstyrelsen bedömer att frågan inte kan hanteras som en villkorsändring. I det fall domstolen bedömer att frågan kan hanteras som en villkorsändring, tillstyrker länsstyrelsen bolagets ansö-kan om ändring av villkor och alternativvärden enligt BAT, men med en justering av bolagets förslag enligt nedan:

11. Utsläppet av nickel och zink från avloppsreningsverket till Ybbarpsån får inte överskrida följande värden, beräknade som flödesvägda årsmedelvärden och baserade på minst månatlig provtagning; nickel 130 g/dygn och zink 779 g/dygn. *De angivna värdena får inte heller överskridas under 10 av 12 månader per kalenderår.*

Yrkande om avvisning

Som länsstyrelsen har framfört i tidigare yttrande (*domstolens ant.* vid domstolens förfrågan om komplettering av ansökan) kan det inte ses som självklart att frågan kan hanteras som en villkorsändring. Bolaget anger att man avser att anmäla den planerade installationen av vattenåtervinningen till tillsynsmyndigheten och att man anser att detta endast är en anmälningspliktig ändring av verksamheten. Det är dock i första hand upp till tillsynsmyndigheten att bedöma om frågan kan hanteras som en anmälan eller om det kan anses vara en tillståndspliktig ändring av verksamheten. Även en åtgärd som medför en förbättring ur resurshushållningssynpunkt kan vara en tillståndspliktig ändring.

Enligt länsstyrelsens bedömning medför installationen av vattenåtervinningen en stor faktisk förändring av verksamheten där bland annat nya delflöden tillkommer, t.ex. tvättvatten och vatten från backspolning. Även om utsläppsnivåerna till recipienten kan anses vara godtagbara, kan det finnas andra aspekter som inte belyses genom den innevarande prövningen. Det är därför inte självklart att det *inte* är en tillståndspliktig ändring, trots att bolaget bedömer att det är en miljöförbättrande åtgärd. Länsstyrelsen anser därför att det vore mer lämpligt att frågan om den faktiska ändringen, alternativvärden enligt BAT-AEL och ändring av villkoren prövas gemensamt i form av ett ändringstillstånd. Detta gäller även om det inte skulle röra sig om en mildring av villkoret, som bolaget vill göra gällande.

Tillstyrkan med justering av villkorsformuleringen

I det fall mark- och miljödomstolen bedömer att frågan kan prövas separat från den faktiska ändringen av verksamheten, bedömer länsstyrelsen att bolagets förslag till alternativvärden enligt BAT-AEL är godtagbara. Bolagets redovisning av utsläppets

storlek och förhållandena i recipienten visar att alternativvärdena inte bör medföra en skillnad för miljön i recipienten jämfört med nu gällande villkor.

Länsstyrelsen bedömer dock att bolagets föreslagna villkor bör justeras så att det också begränsar utsläpp av metallerna på månadsnivå för att minimera risken för alltför stora fluktuationer. Även om nu gällande villkor inte har någon sådan begränsning, innebär ett haltvillkor i princip att mängden som kan avledas under en tidsperiod också begränsas, eftersom flödeskapaciteten i anläggningen i sig blir begränsande. Länsstyrelsen anser därför att villkoret ska kompletteras med en bestämmelse som anger att värdena också ska innehållas 10 av 12 månader per kalenderår. Under 2021 uppgick mängden nickel till 70,1 g/dygn och mängden zink till 89,4 g/dygn, vilket innebär att det finns en god marginal till det föreslagna gränsvärdet. Enligt länsstyrelsens bedömning bör bolaget därför även kunna klara gränsvärdet på en månadsbasis.

BOLAGETS BEMÖTANDE

Perstorp noterar att endast länsstyrelsen har lämnat synpunkter. Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har meddelat att de avstår från att yttra sig.

Yrkande om avvisning

Länsstyrelsens inställning är i första hand att ansökan ska avvisas då länsstyrelsen bedömer att frågan inte kan hanteras som en separat villkorsändring då det, som bolaget uppfattar länsstyrelsen, inte är självklart att den planerade installationen av vattenåtervinningen inte är en tillståndspliktig ändring av verksamheten.

Perstorp bestrider länsstyrelsens förstahandsinvändning. Bolaget har i både ansökan den 8 augusti 2022 och i sitt bemötande den 28 oktober 2022 redogjort för den planerade förändringen, som bolaget bedömer inte är tillståndspliktig utan ska handläggas som en anmälan om ändring av den tillståndsgivna verksamheten. Ändringen i sig, som tydligt beskrivs i bilagan till ansökan, är inte tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen och den innebär inte heller att en olägenhet av betydelse för

människors hälsa eller miljön kan uppkomma då miljöpåverkan är oförändrad och hushållningen med resursen vatten förbättras. Det finns inte något egenvärde i att driva ändringar till tillståndsprovning. Samhället har alltsedan regeringens proposition 2004/05:129 "En effektivare miljöprovning" verkat för att effektivisera provningarna. En ytterligare åtgärd i den riktningen är att i och med miljöprovningsförordningens ikraftträdande den 18 juni 2013 har kravet att en ändring ska vara mindre för att kunna hanteras som ett anmälningsärende tagits bort. Bolaget anser att den nu aktuella förändringen uppenbart ryms inom ramen för en åtgärd som kan hanteras som en anmälan, och ansökan om ändring av villkor och om alternativvärden ska därför inte avvisas utan prövas av mark- och miljödomstolen.

Yrkande om tillägg av månadsmedelvärden

Länsstyrelsen anger vidare att om mark- och miljödomstolen bedömer att frågan kan hanteras som en villkorsändring så tillstyrker länsstyrelsen ansökan om ändring av villkor och alternativvärden. Länsstyrelsen yrkar i så fall en justering av bolagets yrkande avseende villkoret på så sätt att det ska kompletteras med månadsmedelvärden som ska klaras tio av tolv månader per kalenderår.

Perstorp bestrider att villkoret kompletteras med månadsmedelvärden. Möjligheten till fluktuationer kommer att vara densamma med bolagets föreslagna mängdvillkor, som den är med det nuvarande haltvillkoret. Haltvillkoret är ett årsmedelvärde, flödeskapaciteten 2595 m³/d är ett årsmedelvärde reglerat genom det allmänna villkoret och det föreslagna mängdvillkoret är ett årsmedelvärde. Det föreslagna mängdvillkoret är beräknat genom att haltvillkoret multiplicerats med flödeskapaciteten, och flödeskapaciteten 2595 m³/d kommer att vara fortsatt oförändrad eftersom den regleras i det allmänna villkoret. Möjligheten till fluktuationer med den ansökta ändringen är densamma som med nuvarande utformning av villkoret.

Länsstyrelsen skriver att det finns god marginal till det föreslagna gränsvärdet. Påståendet baseras på felaktiga grunder och stämmer därför inte, därför att det grundar sig på ett enstaka årsmedelvärde. Att ange begränsningar på månadsbasis utifrån ett enstaka kalenderårs medelvärde är inte rimligt. Flödena av nickel och zink genom

avloppsreningsverket varierar, vilket t.ex. framgår av avsnitt 4 "Villkor" och avsnitt 5 "BAT-slutsatser" i bilagan till ansökan. Det befintliga haltvillkoret innehåller visst utrymme för fluktuationer och det behöver det föreslagna mängdvillkoret också göra.

Det av bolaget yrkade mängdvillkoret för avloppsreningsverket utgår från värdena för bästa tillgängliga teknik (BAT) och reglerar utsläppen av metaller som årsmedelvärden. BAT AEL-värdena avser endast utsläpp vid normal drift. Med motsvarande begränsningsvärden som både utsläppsvillkor och som BAT AEL-värden blir begränsningen strängare i villkor än som AEL-värden, eftersom villkor gäller vid alla driftsituationer, inte bara vid normal drift. Att som länsstyrelsen föreslår ytterligare skärpa villkoret, som redan reglerar utsläppen hårdare än BAT-slutsatserna genom att det gäller vid all drift, anser bolaget inte vara vare sig miljömässigt motiverat eller rimligt.

Sammantaget anser Perstorp att ett tillägg enligt länsstyrelsens förslag inte är miljömässigt motiverat och skulle innebära en omotiverad och orimlig skärpning av villkoret. Perstorp bestrider således det yrkade tillägget om månadsmedelvärden.

DOMSKÄL

Målets handläggning

Samtidigt med detta mål handlägger mark- och miljödomstolen ett ansökningsmål angående tillstånd till produktion av pentaerytritol (penta) vid Perstorps industripark (M 6159-18), vilken utgör en s.k. A-verksamhet miljöprövningsförordningen (2013:251). Mark- och miljödomstolen anser sig därför ha haft rätt att med stöd av 21 kap. 3 §, första stycket, miljöbalken som första instans pröva ansökan i detta mål. Därutöver prövar mark- och miljödomstolen flertalet av de industrier som första instans, som avleder sitt avloppsvatten till Perstorps avloppsreningsverk, vilket påtalats av bolaget.

Mark- och miljödomstolen har vidare bedömt att målet är av sådan beskaffenhet att det enligt 22 kap. 16 §, andra stycket, miljöbalken kunnat tas till avgörande utan huvudförhandling.

Tillämpliga lagrum

Av 9 kap. 6 § miljöbalken framgår att regeringen får meddela föreskrifter om att det ska vara förbjudet att utan tillstånd eller innan anmälan har gjorts

1. anlägga eller driva vissa slag av fabriker, andra inrättningar eller annan miljöfarlig verksamhet,
2. släppa ut avloppsvatten i mark, vattenområde eller grundvatten,
3. släppa ut eller lägga upp fast avfall eller andra fasta ämnen, om detta kan leda till att mark, vattenområde eller grundvatten kan förorenas, eller
4. bedriva sådan miljöfarlig verksamhet som avses i 1-3, om den ändras med avseende på tillverkningsprocess, reningsförfarande eller på något annat sätt.

Av 1 kap. 4 § miljöprövningsförordningen framgår att det för ändring av en tillståndspliktig verksamhet krävs tillstånd om

1. ändringen i sig innebär en sådan verksamhet eller åtgärd som är tillståndspliktig enligt 2 – 32 kap., eller
2. ändringen i sig eller tillsammans med tidigare ändringar innebär att en olägenhet av betydelse för människors hälsa eller miljön kan uppkomma.

Enligt 24 kap. 13 § miljöbalken får tillståndsmyndigheten efter ansökan av tillståndshavaren ändra eller upphäva villkor i en tillståndsdom. Ett villkor får upphävas eller mildras endast om det är uppenbart att villkoret inte längre behövs eller är strängare än nödvändigt eller ändringen påkallas av omständigheter som inte förutsågs när tillståndet meddelades.

Enligt 1 kap. 15 § industriutsläppsförordningen (2013:250) får miljöprövningsdelegationen besluta att en industriutsläppsverksamhet i stället för att följa ett begränsningsvärde som avses i 8 § ska följa ett begränsningsvärde som bestäms med hänsyn till andra tidsperioder eller andra referensförhållanden (alternativvärde).

Beslutet får inte innebära att verksamheten genom att följa ett alternativvärde medför högre utsläppsnivåer under normala driftsförhållanden än om verksamheten skulle ha följt det begränsningsvärde som avses i 8 §.

Mark- och miljödomstolens bedömning

Mark- och miljödomstolen har först att ta ställning till om bolagets planerade åtgärd avseende installation av utrustning för vattenåtervinning kan hanteras som en anmälan till tillsynsmyndigheten eller om åtgärden i sig är tillståndspliktig enligt miljöbalken då länsstyrelsen yrkat att ansökan ska avvisas.

Mark- och miljödomstolen kan konstatera att bolaget givits tillstånd till ett ren- och avloppsreningsverk av mark- och miljödomstolen 2013. I beskrivningen av den tillståndsgivna verksamheten framgår på vilket sätt verksamheten avses bedrivas. Reningen av såväl vatten som avloppsvatten sker genom bl.a. kemisk fällning, biologisk rening, mekanisk rening etc. Verksamheten är vidare klassad med verksamhetskoderna 90.15-i enligt 28 kap. i miljöprövningsförordningen.

Mark- och miljödomstolen gör bedömningen utifrån vad som har framkommit i bolagets aktuella ansökan och utifrån kriterierna i 1 kap. 4 § miljöprövningsförordningen att installationen av utrustning för vattenåtervinning kan hanteras genom en anmälan till tillsynsmyndigheten. Den redan tillståndsgivna verksamheten kommer vara densamma men viss teknik kan komma att bytas ut eller ändras, utan att det för den skull blir någon ökad belastning på recipienten. Domstolen instämmer därmed i bolagets uppfattning, att åtgärden att installera utrustning för vattenåtervinning är anmälningspliktigt, och därmed ska länsstyrelsens förstahandsyrkande om avvisning avslås.

Vidare anser mark- och miljödomstolen, utifrån de skäl som bolaget angett, att det kan finnas anledning att ändra villkor 11 i den dom som mark- och miljödomstolen meddelade den 9 maj 2018 (M 1222-12). Ingen av remissinstanserna eller någon i

övrigt har inkommit med synpunkter som motsätter sig en sådan ändring. Domstolen bedömer att ändringen överensstämmer med bestämmelserna i 24 kap. 13 § miljöbalken. Länsstyrelsen har dock, i det fall domstolen avslår länsstyrelsens yrkande i första hand, yrkat på en viss justering av villkoret. Då villkor 11 har utformats som ett årsmedelvärde redan 2018 ser domstolen ingen anledning till att ändra det med det tillägg som länsstyrelsen förslagit. Utsläppet kommer storleksmässigt vara detsamma som under rådande förhållanden. Vidare kommer marginal finnas för att utsläppshalterna momentant inte ska kunna påverka växt- och djurliv i recipienten enligt den redovisning som bifogats ansökan. Villkoret ska därför ändras i enlighet med vad sökanden yrkat och vad som framgår av domslutet.

Mark- och miljödomstolen kan också konstatera att ingen har motsatt sig ändring av yrkade BAT-AEL värden till alternativvärden. Domstolen ändrar därför dessa enligt bolagets förslag. Som bolaget redogjort för är flera av de villkor som meddelats bolaget i tillståndsdomen ändock begränsande för utsläpp till recipienten. Domstolen kan även där konstatera att flera villkor har mängdbegränsningar istället för haltbegränsningar.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (MMD-01)

Överklagande senast den 24 april 2023.

Marie Gerrevall

Viktor Forsell

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Marie Gerrevall, ordförande, och tekniska rådet Viktor Forsell samt de särskilda ledamöterna Harald Arnell och Torbjörn Brorson.

Hur man överklagar

Dom i mark- och miljödomstol som första instans

MMD-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.